

Fiskeriets Arbejds miljøråd

Et kvart kilo fisk kan lamme en person

Svovlbrinte

Gassen er giftig og blot en lille mængde udgør en helbredsrisiko

Af René Dandaneil

Den kan komme snigende, svovlbrinte-gassen, uden at man opdager den. Og sker det er det ofte for sent at reagere.

I den nye film, som Fiskeriets Arbejds miljøråd har udgivet omkring giftige gasarter i lastrum ved industrifiskeri, fortæller læge Gert Thomsen, Sydvestjysk Sygehus, om farligheden af gas. Han peger på, at kun ganske små mængder kan udgøre en risiko.

- Et kvart kilo fisk, der rådner helt ned, vil faktisk kunne gøre, at man ikke kan opholde sig nede i lasten uden at det udgør en hlebredsrisiko, siger Gert

Thomsen i filmen.

Netop det forhold overrasker fiskeskipper Palle Heinrich, der fisker industrifisk med SØ 31 Anette Heinrich.

- Der må jeg nok sige, at sådan en lille slat kan udvikle så meget, der er utroligt. Det gør da, at folk lægger lidt mere mærke til, hvad de roder med, siger han og nævner, at folk nok er blevet mere opmærksomme på, at der er mulighed for at få friskluftsslanger ned i lasten til mandskabet.

Farligt

Ulykker med gasarter i lastrum i fiskefartøjer er heldigvis yderst sjældne. Men selv de små mængder er

farlige.

- Hvis du trækker vejret en-to gange i det, så ligger du på dørken, fortæller Gert Thomsen i filmen.

Og netop det, at gasarten er usynlig og ikke kan lugtes forværrer ofte situationen. For falder en mand omkuld i lastrummet er den første tanke oftest at springe til hjælp. Og det kan føre til en katastrofe.

Der kommer hurtigt en-to eller tre personer til, og det er også derfor denne type af ulykker er så farlige, for det kan hurtigt blive til flere dødsulykker, siger Jens Skovgaard Laursen fra Arbejdstilsynet i filmen.

Gør rent

For at undgå gas i lasten er

det vigtigt, at fisken køles ned. Samtidig peger Gert Thomsen på, at rengøring er supervigtigt.

Om bord på SØ 31 er rengøring af lastrummet en naturlig del, forklarer skipper Palle Heinrich. Til Fiskeri Tidende fortæller han, at begge de to skibe, der anvendes til fiskeriet, er tænkt anvendt til industrifiskeri. Derfor er tanke bygget op i rustfrit stål, der gør det nemmere at vaskes af.

- Det er en af de store ting, vi har gjort for at komme nemt om hverdagen. Det er afvask. Tit er det vand, og når det begynder at ligne noget, der skal have lidt sæbe, så får det sæbe, siger Palle Heinrich.

Overhold grænseværdierne

Under arbejdet bør anvendes en gastester, der måler indholdet af flere forskellige gasarter i lastrummet. Læge Gert Thomsen peger på, at selvom nogen synes grænseværdierne er lave, så skal man tage dem alvorligt.

- Man kan godt arbejde i et kort stykke tid ved højere koncentrationer end der, hvor gastesteren alarmerer. Men, det som stadig er problemet, er at hvis gassen er til stede, når du kommer ned, så betyder det, at der er dannelse af det. Så ved

du ikke, om den næste skovlfuld udløser den høje koncentration, der sender dig i dørken, siger Gert Thomsen.

Han opfordrer også fiskerne til ikke at lade sig forføre af deres egen lugtesans.

- Du kan ikke regne med din lugtesans, den bliver slået ud. Du har ikke anden mulighed for at finde ud af om der er et problem end at bruge måleudstyret og stol på måleudstyret

-rd

Let læselig kemiguide er på vej

I slutningen af 2014 udkommer et nyt hæfte, Kemi Guiden, der har fokus på de produkter, der anvendes om bord i fiskefartøjer. Det er Fiskeriets Arbejds miljøråd, der står for udgivelsen af guiden.

Kemi Guiden er en rejse som går fra kortlægning, hvor alle produkter tages frem fra skabe og andre gemmesteder, til risikovurdering af arbejdet afsluttende med hvilke værnemidler, der bør anvendes, når man f.eks. skal bruge forskellige rengøringsmidler til rengøring eller nedvaskning af fartøjet. Kemiguiden giver brugeren